

Službeni glasnik BiH, broj 42/23

Na temelju člana 82. tačke 1) Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02), a u vezi s čl. 5. i 6. Odluke o praćenju rezidua određenih supstanci u živim životinjama i u proizvodima životinjskog porijekla ("Službeni glasnik BiH", br. 1/04, 40/09 i 44/11), direktor Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine donio je

UPUTU

O PROVOĐENJU PLANA PRAĆENJA I KONTROLE REZIDUA ZA 2023. GODINU

Član 1. (Predmet)

Ovom Uputom regulira se način donošenja i provođenja Plana praćenja i kontrole rezidua za 2023. godinu.

Član 2. (Kontrola rezidua)

(1) Kontrola rezidua ima za cilj zaštitu zdravlja potrošača i osiguranje uvjeta za nesmetanu trgovinu životinjama i proizvodima životinjskog porijekla.

(2) Praćenje i kontrola rezidua provodi se u skladu s odredbama Odluke o praćenju rezidua određenih supstanci u živim životinjama i u proizvodima životinjskog porijekla ("Službeni glasnik BiH", br. 1/04, 40/09 i 44/11) (u daljnjem tekstu: Odluka).

(3) U skladu s odredbama Odluke, a u svrhu kontrole rezidua u živim životinjama i u proizvodima životinjskog porijekla, izrađuje se i donosi Plan praćenja i kontrole rezidua (u daljnjem tekstu: Plan).

(4) Svrha Plana jeste provjera da li se na području Bosne i Hercegovine koriste zabranjene supstance u liječenju životinja, da li se u liječenju životinja poštivala karenca lijeka, te da li se u hrani nalaze kontaminanti, a sve s ciljem zaštite zdravlja potrošača.

(5) Osim kontrole rezidua koja se provodi u skladu s odredbama Odluke vlasnici ili odgovorna lica u objektima dužni su osigurati da se kontrola rezidua provodi i na temelju vlastite procjene rizika, koja je specifična u odnosu na vrstu/kategoriju objekta, porijeklo sirovine, proizvodne procese, itd. (HACCP).

Član 3. (Donošenje Plana)

(1) U skladu s odredbama Odluke Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured) je odgovoran za:

a) izradu Plana;



- b) koordiniranje aktivnosti koju provode nadležna tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
 - c) sakupljanje, obradu i analizu podataka koji su potrebni za procjenu efekta praćenja;
 - d) izvještavanje relevantnih svjetskih organizacija i drugih zainteresiranih strana, najkasnije do 31. marta svake godine, o podacima i rezultatima Plana i
 - e) nadziranje provođenja Plana.
- (2) Ured u saradnji s nadležnim tijelima entitetima i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine izrađuje i vrši raspodjelu broja uzoraka te provodi Plan za svaku kalendarsku godinu.
- (3) Nakon usaglašene raspodjele broja uzoraka Ured, u ovisnosti od područja nadležnosti na kojem je planirano uzorkovanje, dostavlja Plan nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine:
- a) Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva – Sektor za veterinarstvo;
 - b) Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske – Resor za veterinarstvo;
 - c) Federalnoj upravi za inspekcijske poslove – Inspektorat veterinarske inspekcije;
 - d) Republičkoj upravi za inspekcijske poslove Republike Srpske – Veterinarska inspekcija;
 - e) Odjelu za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine - Pododjel za veterinarstvo i
 - f) Inspektoratu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- (4) Nadležna tijela entiteta dostavljaju Plan kantonalnim ministarstvima poljoprivrede i/ili kantonalnim upravama za inspekcijske poslove u Federaciji Bosne i Hercegovine i općinskim veterinarskim inspekcijama u Republici Srpskoj, koje su nadležne za provođenje uzorkovanja u sklopu Plana.
- (5) Na temelju godišnjeg Plana, Ured u saradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, izrađuje mjesečni plan uzorkovanja na rezidue koji se dostavlja glavnim veterinarskim inspektorima i veterinarskim inspektorima zaduženim za provođenje uzorkovanja.
- (6) Ured je zadužen za praćenje realizacije Plana.

Član 4. (Plan)

- (1) Sve supstance koje se ispituju u sklopu Plana podijeljene su u dvije osnovne grupe:
- a) grupa A - zabranjene supstance za koje se kontrola rezidua provodi u svrhu otkrivanja ilegalnog davanja zabranjenih supstanci ili zloupotrebu odobrenih supstanci i
 - b) grupa B - odobrene supstance za korištenje za koje se kontrola rezidua provodi u svrhu provjere poštivanja maksimalno dozvoljenih količina rezidua veterinarskih lijekova i kontaminanata u skladu s važećim propisima.
- (2) Plan obuhvata praćenje i kontrolu rezidua supstanci iz stava (1) ovog člana u uzorcima tkiva i tjelesnih tečnosti kod sljedećih vrsta životinja i proizvoda životinjskog porijekla:
- a) goveda;
 - b) ovce;
 - c) svinje;



d) perad (brojleri);

e) riba;

f) kravlje mlijeko;

g) ovčije ili kozje mlijeko;

h) kokošja jaja i

i) med

(3) Ispitivanje rezidua pojedinih supstanci iz stava (1) ovog člana kod pojedinih vrsta životinja i u proizvodima životinjskog porijekla vrši se u skladu s Aneksom II Odluke.

(4) Broj uzoraka koji se ispituje u sklopu Plana određuje se u skladu s Aneksom III Odluke, koji propisuje obim i učestalost uzorkovanja kod pojedinih vrsta životinja i proizvoda životinjskog porijekla.

(5) Analiza uzoraka se vrši isključivo u ovlaštenim laboratorijima, a koje je Ured u skladu s važećim propisima o javnim nabavkama izabrao u postupku javne nabavke laboratorijskih usluga za analizu rezidua veterinarskih lijekova i kontaminanata.

(6) Kontrola rezidua pojedinih supstanci u sklopu Plana vrši se prema propisanim maksimalno dozvoljenim količinama za veterinarske lijekove i kontaminante u skladu s važećim propisima.

(7) Ured Plan dostavlja Generalnom direktoratu za zdravlje i sigurnost hrane Evropske komisije (DG SANTE), na propisanom obrascu najkasnije do 31. marta tekuće godine, uključujući podatke i rezultate Plana iz prethodne godine.

Član 5. (Uzorkovanje)

(1) Kod svakog službenog uzimanja uzoraka, uzorkovanje mora biti nepredvidivo, neočekivano i ne smije se vršiti u neko unaprijed utvrđeno vrijeme niti tačno određenog dana u sedmici.

(2) Uzorkovanje se mora provoditi u promjenjivim intervalima tokom cijele godine s tim da se uzme u obzir i činjenica da se tokom uzgoja životinja neke supstance primjenjuju samo u određenom periodu godine.

(3) Ne dovodeći u pitanje zahtjeve Plana, kod odabira uzoraka uzimaju se u obzir druge raspoložive informacije kao što su upotreba još nepoznatih supstanci, iznenadna pojava bolesti u određenim regijama, sumnja na nedozvoljene ili neovlaštene postupke i slično.

(4) Vremenski period uzimanja uzoraka traje od 01.04. tekuće godine do 31.03. naredne godine.

Član 6. (Službeni uzorak)

(1) Službeni uzorak je uzorak koji je uzet od strane veterinarskog inspektora prema propisanome postupku i koji se na analizu dostavlja s priloženim propisanim obrascem.

(2) Izuzetno u prisustvu veterinarskog inspektora uzorke koji se uzimaju na imanju, kao što su krv i urin, mogu uzimati veterinari koji su zaposleni u veterinarskim stanicama ili ambulantama.

(3) Kriteriji za određivanje prihvatljivosti uzoraka za ispitivanje u sklopu Plana navedeni su u Prilogu I ove Upute.



Član 7.

(Identifikacija uzorka)

Identifikacija uzorka se vrši na način da se serijski broj zapisnika o uzimanju uzoraka za analizu rezidua upisuje na ambalažu u koju je uzorak upakiran i na sigurnosnu samoljepljivu kesu za pakiranje uzorka.

Član 8.

(Mjesto uzorkovanja)

(1) Uzorci se uzimaju kod fizičkih i pravnih lica koja se bave proizvodnjom, preradom, pakiranjem i prodajom živih životinja i proizvoda životinjskog porijekla.

(2) Mjesto uzorkovanja su imanja (goveda, perad, mlijeko, jaja, stočna hrana, voda), ribogojilišta, objekti za klanje životinja i objekti za sakupljanje i pakiranje primarnih proizvoda životinjskog porijekla (jaja, mlijeko i med) (u daljnjem tekstu: objekti).

Član 9.

(Strategija uzorkovanja)

(1) Ciljevi Plana su:

a) otkrivanje nedozvoljenog liječenja životinja odnosno upotrebe zabranjenih supstanci ili upotreba odobrenih supstanci ili proizvoda u druge svrhe od onih za koje su odobrene i/ili u uvjetima drugačijim od onih koji su propisani;

b) utvrđivanje da li rezidue veterinarskih lijekova, pesticida i zagađivača okoliša u životinjskim tkivima i u proizvodima životinjskog porijekla odgovaraju propisanim maksimalno dozvoljenim količinama;

c) istraživanje i otkrivanje uzorka zaostajanja rezidua u hrani životinjskog porijekla.

(2) Uzorci moraju biti ciljani uzimajući u obzir minimum kriterija kao što su spol, dob, vrsta i način uzgoja, sve dostupne informacije o proizvođaču, te sve dokaze o nekorektnoj upotrebi ili zloupotrebi određenih supstanci.

(3) Uzimanje službenih uzoraka se vrši u skladu s Aneksom III Odluke tako da je uvijek moguće utvrditi mjesto porijekla životinje odnosno proizvoda životinjskog porijekla gdje je izvršeno uzorkovanje.

Član 10.

(Ciljani uzorak)

Ciljani uzorak je uzorak koji se uzima u skladu sa strategijom uzorkovanja kako je opisano u članu 9. ove Upute.

Član 11.

(Sumnjivi uzorak)

(1) Sumnjivi uzorak je uzorak koji je uzet:

a) kao posljedica nalaza nedozvoljenih rezidua u uzorcima uzetim u skladu sa zahtjevima iz člana 5. Odluke;

b) zbog razloga navedenih u članu 11. Odluke;

c) prema zahtjevima iz člana 25. stav 1. tač. a) i b) Odluke.

Član 12.

(Najmanji broj životinja kod uzimanja sumnjivog uzorka)



Kad se uzima sumnjivi uzorak, koji također mora biti ciljano odabran, odnos broja životinja u jednom uzgoju odnosno životinja za klanje istog vlasnika životinja prema broju životinja od kojih treba uzeti uzorak određen je u Prilogu III ove Upute.

Član 13.

(Istraga)

(1) U slučaju neusklađenog nalaza rezidua, kako bi se istražio i otkrio uzrok pojave rezidua, veterinarski inspektor je obavezan provesti sljedeće aktivnosti:

a) nakon obavijesti o neusklađenom nalazu odmah provjeriti da li se predmetni proizvod životinjskog porijekla još nalazi na tržištu te ako se proizvod nalazi na tržištu, a nalaz je neusklađen, proizvod se konfiscira i neškodljivo uništava;

b) prikupiti sve informacije koje su potrebne kako bi se moglo utvrditi porijeklo životinje odnosno imanje s kojeg životinja potječe te ukoliko imanje nije u okviru teritorijalne nadležnosti veterinarske inspekcije gdje je uzorak uzet, pismeno i usmeno obavijestiti veterinarsku inspekciju područja na kojem se nalazi sporno imanje;

c) provesti ispitivanje na imanju s kojeg životinja potječe s ciljem utvrđivanja da li je bilo liječenja ili nedozvoljenog liječenja;

d) u slučaju nedozvoljenog liječenja provesti ispitivanje porijekla supstanci ili proizvoda na mjestu proizvodnje, rukovanja, skladištenja, prijevoza, primjene, prodaje, ovisno o potrebama;

e) u slučaju liječenja životinje provjeriti tko je obavio liječenje životinja, provjeriti evidenciju liječenja na imanju i izvršiti kontrolu upotrebe veterinarskih lijekova što podrazumijeva provjeru da li je lijek registriran za upotrebu na teritoriju Bosne i Hercegovine, gdje je lijek nabavljen, da li se poštivala karenca lijeka, da li postoji recept o upotrebi lijeka;

f) u slučaju liječenja od strane veterinara iz veterinarske stanice/ambulance provjeriti ambulantni protokol;

g) na imanju, prema potrebi, ispitati stočnu hranu i vodu za napajanje životinja, a u ovisnosti od vrste supstance koja je utvrđena;

h) pregledati posuđe iz kojeg životinja uzima hranu i vodu i

i) provesti svako dodatno ispitivanje koje se smatra potrebnim.

(2) Veterinarski inspektor je obavezan o svim provedenim aktivnostima obavijestiti Ured, nadležna tijela entiteta ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 14.

(Mjere kod uzimanja sumnjivog uzorka)

(1) Kada uzima uzorke životinja ili životinjskih proizvoda za koje na temelju rezultata prethodnih ispitivanja ili informacija s terena, sumnja da sadrže rezidue odobrenih supstanci u količinama većim od propisane maksimalno dozvoljene količine (u daljnjem tekstu: MDK) ili sadrže rezidue neodobrenih supstanci, veterinarski inspektor takve životinje, njihove trupove, organe ili proizvode ne smije stavljati u promet odnosno u daljnju obradu i/ili preradu do dobijanja rezultata laboratorijskih analiza.

(2) U slučaju sumnje na nedozvoljeno liječenje životinja odnosno na primjenu zabranjenih supstanci ili primjenu odobrenih supstanci u druge svrhe od onih za koje su odobrene, veterinarski inspektor će postupiti u skladu s članom 25. Odluke.

Član 15.

(Mjere u slučaju nalaza rezidua u količinama većim od MDK i nedozvoljenog liječenja)

(1) U slučaju nalaza rezidua veterinarskih lijekova, pesticida i drugih supstanci u količinama većim od MDK, veterinarski inspektor će postupiti u skladu s čl. 19. i 21. Odluke i članom 86. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni



glasnik BiH", broj 34/02) kojim su propisane nadležnosti veterinarskog inspektora.

(2) Veterinarski inspektor mora zadržati trupove i organe zaklanih životinja i životinjske proizvode do dobijanja rezultata analiza.

(3) U slučaju da je potvrđeno nedozvoljeno liječenje veterinarski inspektor postupuje u skladu s postupkom opisanim u članu 24. Odluke i prema članu 86. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02).

Član 16. **(Slučajni uzorak)**

Slučajni uzorak je uzorak uzet na temelju statističkog razmatranja kako bi se osigurali reprezentativni podaci.

Član 17. **(Ciljano uzorkovanje na imanju - kriteriji za selekciju ciljanih uzoraka)**

(1) Imanje na kojem će se obaviti uzorkovanje odabira se prema informacijama s terena ili prema drugim podacima o nekom imanju/imanjima kao što su način držanja i uzgoja životinja, ishrana, pasmina, spol životinje.

(2) Kada je odabrao imanje, veterinarski inspektor procjenjuje sve životinje na imanju i odabira životinju(e) od kojih će uzorak biti uzet.

(3) U obavljanju procjene iz stava (2) ovog člana u obzir se moraju uzeti:

- a) informacije koje ukazuju na upotrebu farmakološki aktivnih supstanci;
- b) sekundarne spolne karakteristike životinje(a);
- c) promjene u ponašanju životinje(a);
- d) isti stepen razvoja kod grupe životinja različitih pasmina/kategorija;
- e) životinje dobrog gojidbenog stanja/dobre građe i s malo masnoga tkiva.

(4) Pri uzimanju uzoraka treba izbjegavati višekratno uzorkovanje na istom imanju, odnosno uzorkovanje životinja porijeklom s istog imanja.

Član 18. **(Ciljano uzorkovanje u objektima - kriteriji za selekciju ciljanih uzoraka)**

(1) Pri procjeni koje će životinje, trupovi i/ili proizvodi životinja biti uzorkovani veterinarski inspektor treba uzeti u obzir i sljedeće kriterije:

- a) spol, dob i vrstu životinje te način uzgoja/držanja životinja;
- b) informacije o proizvođaču;
- c) znakove koji upućuju na upotrebu farmakološki aktivnih supstanci;
- d) uobičajenu praksu u vezi sa upotrebom određenih farmakološki aktivnih supstanci u sistemu uzgoja iz kojeg potječu životinje(a);
- e) dokaze o nedozvoljenom liječenju.



(2) Kod uzimanja uzoraka treba izbjegavati višestruko uzimanje uzoraka od istog proizvođača.

Član 19.
(Vrsta ciljanog uzorka koji će se uzeti)

Za otkrivanje farmakološki aktivnih supstanci uzimaju se odgovarajući prikladni uzorci u skladu sa zahtjevima Plana (tkiva, organi, tjelesne tečnosti, proizvodi, voda i hrana za životinje).

Član 20.
(Količina uzorka)

(1) Najmanja količina uzorka mora biti dovoljna kako bi laboratorij mogao provesti kompletan analitički postupak što podrazumijeva analizu uzorka orijentacijskom i prema potrebi potvrdnom metodom.

(2) Svaki uzorak se mora podijeliti na dva jednaka dijela odnosno poduzorka na kojima se može obaviti kompletan analitički postupak.

(3) Dijeljenje uzorka se može vršiti na mjestu uzorkovanja ili u laboratoriju, ali se zbog pravilnog čuvanja uzorka i obaveze laboratorije da u slučaju neusklađenosti odmah obavi analizu potvrdnom metodom, dijeljenje uzorka vrši u laboratoriju.

(4) Laboratorij je dužan čuvati drugi dio uzorka 30 dana.

(5) Najmanja količina uzorka koja se treba dostaviti na analizu navedena je u Prilogu II ove Upute.

Član 21.
(Ambalaža i pakiranje uzorka)

(1) Uzorak se uzima, odnosno pakira u jednokratnu ambalažu za uzimanje uzoraka na rezidue u sklopu Plana, koju osigurava Ured i za tu namjenu dostavlja veterinarskim inspektorima zajedno sa zapisnicima o uzimanju uzoraka za analizu rezidua.

(2) Jednokratna ambalaža (posude i boce različitih dimenzija, epruvete, sigurnosne samoljepljive kese) mora biti takva da održi cjelovitost uzorka, onemogućiti zamjenu uzorka, unakrsnu kontaminaciju i kvarenje, odnosno uzorci moraju biti zapakirani na takav način da se u slučaju otvaranja pakiranja vidi da je narušen integritet pakiranja.

(3) Uzorak za analizu nakon uzimanja i pakiranja mora biti adekvatno zatvoren i zaštićen.

Član 22.
(Transport uzoraka u laboratorij)

(1) Transport uzoraka vrši veterinarski inspektor, Ured, laboratorij ili drugo pravno lice u ovisnosti od uvjeta potpisanog okvirnog sporazuma odnosno ugovora.

(2) Kada transport uzoraka vrši Ured, laboratorij ili drugo pravno lice vrši se samo preuzimanje uzoraka od veterinarskog inspektora i dostava uzoraka u izabrane laboratorije za pojedine analize rezidua.

(3) Ukoliko se uzorak/uzorci ne mogu odmah dostaviti na analizu potrebno je izvršiti njihovo skladištenje na način opisan u članu 23. ove Upute.

(4) Transport uzoraka se vrši u rashladnim uređajima tj. prenosnim frižiderima na temperaturi od 0°C do +4°C kako bi se osigurao hladni lanac tokom transporta.

(5) Prenosivi frižideri trebaju biti označeni tako da na papiru formata A4 stoji natpis: "UZORCI NA REZIDUE" kako se ne bi dovodio u sumnju njihov sadržaj.

(6) U slučaju kada se uzorci analiziraju u laboratorijima izvan Bosne i Hercegovine transport uzoraka se vrši službenim vozilom Ureda, laboratorija ili drugog pravnog lica u ovisnosti od uvjeta potpisanog okvirnog sporazuma odnosno ugovora.

(7) Pošiljku uzoraka obavezno treba da prati spisak uzoraka s brojem zapisnika, vrstom supstrata za analizu, ispitivanjem koje se zahtijeva na uzorku kao i izjavom u kojoj se navodi lice koje vrši transport, broj uzoraka i podatak da pošiljka ne predstavlja infektivni materijal te da će uzorci biti neškodljivo uništeni od strane laboratorija nakon završene analize.

(8) Transport uzoraka od veterinarskog inspektora do laboratorija dogovara se telefonom kao najbržim i najlakšim vidom komunikacije.

Član 23. **(Čuvanje i skladištenje uzoraka)**

(1) U slučaju kada veterinarski inspektor nije u mogućnosti odmah nakon uzimanja uzorka dostaviti isti u laboratorij, odnosno kada se uzorak ne može odmah dostaviti na analizu, potrebno je načinom čuvanja osigurati stabilnost i cjelovitost uzorka, tako da:

a) mišić, jetra, bubreg, masno tkivo i mlijeko duboko se zamrzavaju nakon uzorkovanja, na temperaturi od -15°C do -20°C;

b) jaja se čuvaju na temperaturi od 0° C do +4° C;

c) krv se po mogućnosti odmah šalje u ovlašteni laboratorij te, ukoliko je moguće, odmah izdvojiti serum ili plazmu radi dužeg čuvanja na temperaturi od +4° C ili zamrznuti na -20° C;

d) urin se čuva na temperaturi od 0° C do +4° C ili se zamrzava;

e) med se čuva na sobnoj temperaturi;

f) voda se čuva na temperaturi od 0° C do +4° C;

g) hrana za životinje se čuva na temperaturi od 0° C do +4° C.

(2) Maksimalno vrijeme čuvanja uzoraka nakon njihovog uzimanja je:

a) za duboko smrznute uzorke kao što su mišić, jetra, bubreg, masno tkivo i mlijeko 10 dana;

b) za jaja 10 dana;

c) krv se po mogućnosti odmah nakon uzorkovanja šalje u laboratorij;

d) za urin 10 dana;

e) za med 10 dana i

f) za vodu i hranu za životinje 10 dana.

(3) Prilikom čuvanja odnosno skladištenja uzoraka treba voditi računa o temperaturnom režimu na kojem se čuvaju uzorci, te frižideri i zamrzivači trebaju imati termometre za praćenje temperature i kontrolne liste u koje se upisuje temperatura.

Član 24. **(Zapisnik o uzimanju uzoraka za analizu rezidua)**

(1) Zapisnik o uzimanju uzoraka za analizu rezidua (u daljnjem tekstu: Zapisnik) osigurava Ured i dostavlja veterinarskim inspektorima koji putem otpremnice zadužuju određeni broj zapisnika u ovisnosti od broja uzoraka koji moraju uzeti u sklopu Plana.



(2) Za svaki uzeti uzorak mora se voditi Zapisnik - Serija A.

(3) Zapisnik mora biti jasno i čitko popunjen od strane veterinarskog inspektora koji vrši uzorkovanje.

(4) Jedan zapisnik o uzorkovanju prati samo jedan uzorak sa zahtjevom za jednu analizu, osim u slučaju kod uzorkovanja mlijeka i jaja gdje se na jednom zapisniku zahtijevaju najmanje tri analize.

(5) Kada se uzorkovanje vrši o trošku vlasnika/proizvođača popunjava se Zapisnik - Serija B, koji se popunjava na isti način kao i zapisnik iz Serije A.

(6) U Zapisnik se, u ovisnosti od mjesta uzorkovanja, moraju upisati sljedeći podaci:

a) adresa nadležnog tijela;

b) ime veterinarskog inspektora ili broj ovlasti;

c) broj protokola iz evidencije veterinarskog inspektora;

d) datum uzorkovanja;

e) ime i adresa vlasnika životinja ili životinjskih proizvoda ili odgovornog lica;

f) registracijski broj imanja s kojeg životinja potječe, kada se uzorkovanje obavlja na imanju;

g) registracijski broj klaonice ili drugog odobrenog objekta u kojem je uzorkovanje obavljeno;

h) identifikacijsku oznaku životinje - broj ušne markice ili proizvoda - serija proizvoda;

i) vrstu životinje;

j) vrstu tkiva odnosno vrstu uzorka koje se šalje na analizu;

k) informaciju o liječenju u periodu od četiri sedmice prije uzorkovanja kada se uzorkovanje obavlja na imanju;

l) vrste supstanci ili grupe supstanci koje treba ispitati u uzorku.

(7) Druga kopija Zapisnika koja se dostavlja u laboratorij zajedno sa uzorkom sadrži sljedeće podatke:

a) adresu nadležnog tijela koje je dostavilo uzorak;

b) ime veterinarskog inspektora ili broj ovlasti;

c) broj protokola iz evidencije veterinarskog inspektora;

d) datum uzorkovanja;

e) vrstu životinje;

f) vrstu tkiva ili proizvoda koji se šalje na analizu;

g) vrstu supstanci ili grupe supstanci koje treba ispitati u uzorku.

(8) Po Zapisniku koji nepotpun ili nepravilno popunjen neće se obaviti analiza.

(9) Zapisnik mora potpisati veterinarski inspektor koji je uzeo uzorak i vlasnik ili odgovorno lice u odobrenom objektu, odnosno vlasnik ili odgovorno lice na imanju.



Član 25.
(Čuvanje Zapisnika)

- (1) Original Zapisnika ostaje kod veterinarskog inspektora i on je za isti odgovoran, neovlaštena lica ne smiju imati pristup originalu Zapisnika.
- (2) Drugu kopiju Zapisnika veterinarski inspektor dostavlja zajedno sa uzorkom u laboratorij ili Ured u ovisnosti od načina transporta uzoraka kako je opisano u članu 22. ove Upute.
- (3) Treću kopiju Zapisnika veterinarski inspektor nakon provedenog uzorkovanja dostavlja nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a u ovisnosti od područja gdje je uzorkovanje izvršeno:
- a) Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva - Sektor za veterinarstvo;
 - b) Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske –Resor za veterinarstvo i
 - c) Odjelu za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine –Pododjel za veterinarstvo.
- (4) Četvrta kopija Zapisnika ostaje vlasniku životinja odnosno vlasniku/odgovornom licu u objektu.
- (5) Petu kopiju Zapisnika veterinarski inspektor dostavlja Uredu.

Član 26.
(Izvjешtavanje)

- (1) Laboratorij je dužan izvještavati Ured o provedenim analizama i voditi Evidenciju o obavljenim ispitivanjima službenih uzoraka koji su uzeti u sklopu Plana (u daljnjem tekstu: Evidencija).
- (2) Nakon obavljenog ispitivanja određenog broja uzoraka zaprimljenih na analizu, laboratorij je dužan dostaviti Uredu izvješća o provedenoj analizi i Evidenciju na propisanom obrascu koji se nalazi u Prilogu IV ove Upute.
- (3) Laboratorij popunjenu Evidenciju dostavlja Uredu putem e-maila.
- (4) Ured kopije izvješća o provedenoj analizi, putem pošte ili elektronskih sredstava, dostavlja:
- a) veterinarskom inspektoru koji je izvršio uzorkovanje;
 - b) Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva – Sektor za veterinarstvo;
 - c) Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske - Resor za veterinarstvo;
 - d) Federalnoj upravi za inspekcijske poslove – Inspektorat veterinarske inspekcije;
 - e) Republičkoj upravi za inspekcijske poslove Republike Srpske – Veterinarska inspekcija;
 - f) Odjelu za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine - Pododjel za veterinarstvo i
 - g) Inspektoratu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- (5) U slučaju da se radi o sumnjivom uzroku laboratorij je dužan odmah obaviti analizu i po obavljenoj analitičkoj pretrazi najbržim mogućim putem (e-mail ili telefon) obavijestiti Ured o rezultatima analize, a Ured obavještava veterinarskog inspektora koji je uzeo uzorak.
- (6) U slučaju kada su rezultati analiza neusklađeni, laboratorij je dužan, odmah po obavljenoj analitičkoj pretrazi, putem telefona ili email-a, obavijestiti Ured o utvrđenoj neusklađenosti, a Ured obavještava veterinarskog inspektora koji je uzeo uzorak.

(7) Kada su rezultati analiza neusklađeni laboratorij je dužan u roku od 24 sata dostaviti Uredu izvješće o provedenoj analizi s ciljem poduzimanja mjera u skladu s Odlukom.

Član 27.
(Prilozi)

Prilozi I, II, III i IV čine sastavni dio ove Upute.

Član 28.
(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ove Upute prestaje važiti Uputa o provođenju plana praćenja i kontrole rezidua za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 44/22).

Član 29.
(Stupanje na snagu)

Ova Uputa stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-2-27-25-1435-11/22
18. maja 2023. godine

Direktor
Saša Bošković, s. r.



Kriteriji za određivanje prihvatljivosti uzoraka za ispitivanje u sklopu Plana praćenja rezidua

Vrsta neusklađenosti	Uzorak se ispituje Da/Ne	Obrazloženje/Mjere
Nedovoljna količina uzorka prilikom uzorkovanja	Ne	Nemogućnost provođenja orijentacijske (screening) i potvrdne metode – moguće je ponovo tražiti uzorak
Uzorkovanje- pogrešan spol životinje	Ne	Pogrešan spol životinje upisan na zapisniku u odnosu na analizu koja se traži
Pogrešna vrsta tkiva uzeta prilikom uzorkovanja	Ne	Pogrešna vrsta tkiva navedena na zapisniku u odnosu na analizu koja se traži
Uzorkovanje – pogrešna dob životinje	Da	Uzorak uzet od životinje druge dobi od zahtijevane (u zapisniku traženo od teleta, uzet od krave) – uzorak se ispituje
Hemoliza krvi	Ne	Krv nije uzeta na propisani način i došlo je do hemolize
Kvar uzorka	Ne	Tkivo nije uzeto i dostavljeno na propisani način te je došlo do kvarenja uzorka
Uzorak nije upakiran u odgovarajuću ambalažu	Ne	Ukoliko uzorak nije poslan u odgovarajućoj ambalaži
Pakiranje/ambalaža nije propisno zatvorena ili označena	Ne	Kada je vidljivo da je uzorak poslan u nepropisno zatvorenoj i označenoj ambalaži
Oštećena ambalaža/pakiranje	Ne	Oštećenje ambalaže/pakiranja može dovesti do kontaminacije ili gubitka dijela uzorka
Nepotpuno ili nepravilno ispunjen zapisnik	Ne	Ukoliko je zapisnik nepravilno ispunjen ili određene rubrike nisu ispunjene
Zapisnik bez potpisa	Ne	Kada na zapisniku nedostaje potpis službenog/ovlaštenog veterinara
Na zapisniku nedostaje datum ili vrijeme	Ne	Kada nisu upisani datumi uzorkovanja ili slanja i/ili tačno vrijeme
Nedostaje zapisnik	Ne	Kada uz uzorak za ispitivanje nedostaje zapisnik
Odmrznuti uzorak	Ne	Kada je dostavljeni uzorak odmrznut i toliko promijenjen da je nemoguće izvršiti ispitivanje
Odmrzavanje uzorka	Da	Kada je dostavljeni uzorak odmrznut ali nije promijenjen tako da je moguće izvršiti ispitivanje
Oštećenje uzorka	Ne	Ukoliko je kod pripreme uzorka došlo do kontaminacije- moguće tražiti ponovno uzorkovanje
Izgubljen uzorak	Ne	U laboratoriju došlo do gubitka uzorka – moguće tražiti ponovno uzorkovanje
Problemi sa ispitivanjem u laboratoriju	Ne	Ukoliko zbog problema sa ispitivanjem nije ostala dovoljna količina uzorka – moguće tražiti ponovno uzorkovanje
Dva ili više matriksa u jednom pakiranju	Ne	Različiti matriksi moraju biti odvojeni zbog mogućnosti unakrsne kontaminacije
Predugo vrijeme skladištenja uzorka	Ne	Predugo vrijeme skladištenja uzorka umanjuje mogućnost provođenja mjera i follow-up procedure



Najmanja količina uzorka koja se treba dostaviti na analizu

Vrsta tkiva, organa, proizvoda	Količina	Napomena
Mišić	250 g	- odnosi se na mišić bez kostiju, - najbolje je dostaviti mišić vrata ili dijafragme (ako se radi o uzorkovanju trupa) ili neki drugi mišić bez kostiju, - ako se radi o npr. mesu kunića onda je najbolje dostaviti četvrtinu trupa bez kože i kostiju, - ako se radi o peradi težine 2-3 kg, uzima se meso batka i karabotka bez kostiju i drugo tamno meso iste životinje, - ako se radi o peradi težine 1-2 kg, uzima se meso batka i karabotka bez kostiju i drugo tamno meso od 3-6 životinja
Masno tkivo	500 g	- najbolje abdominalno ili potkožno masno tkivo i bubrežno masno tkivo, - ako se radi o masnom tkivu peradi uzima se abdominalno masno tkivo sa više životinja iz istog lota
Jetra	250 g	- cijela jetra ili komad jetre tražene količine
	100 g	- ako se radi o jetri peradi uzima se jetra od više životinja iz istog lota
Bubreg	250 g	- jedan ili oba bubrega iste životinje, - ukoliko su bubrezi jedne životinje lakši od tražene količine, uzimaju se bubrezi više životinja iz istog lota
Mlijeko	250 ml	- ako se uzorkuje mlijeko u prahu uzima se kao uzorak originalno pakiranje ili najmanje 100 grama
Sir, maslac, fermentirani proizvodi	300 g	
Jaja		- jedan uzorak je 12 jaja
Riba	500 g	- svježa, smrznuta, dimljena, salamurena riba
Školjke	500 g	
Med	100 g	- na analizu se dostavlja tečni ili zgusnuti med - ako se radi o medu u saću, tečnu frakciju treba odvojiti od krute
Krv	30 - 50 ml	
Urin	60 ml	
Voda za piće	500 ml	- vodu uzeti iz pojilica s više mjesta
Hrana za životinje	1 kg	- hranu za životinje treba uzeti iz hranilica ispred životinja s više mjesta - kod nekih vrsta hrane zbog velikog postotka vlage uzorak prvo pohraniti u papirnatu vrećicu



Najmanji broj životinja kod uzimanja sumnjivog uzorka

N	Reprezentativni uzorak (n) kod kojeg je vjerovatnost p (da ćemo otkriti bar 1 životinju koja ima rezidue) = 99%						
	m=20%	m= 50%	m= 60%	m= 70%	m= 80%	m= 90%	m = 95%
10	10	5	4	3	3	2	2
25	14	6	5	4	3	2	2
50	17	6	5	4	3	2	2
75	18	7	5	4	3	2	2
100	19	7	5	4	3	2	2
200	20	7	5	4	3	2	2
500	21	7	5	4	3	2	2
1.000	21	7	6	4	3	2	2
10.000	21	7	6	4	3	2	2
N - broj životinja u grupi; n- broj uzoraka koji treba uzeti; m- broj životinja za koje se može pretpostaviti da posjeduju rezidue							



službenih uzoraka koji su uzeti u sklopu Plana praćenja i kontrole rezidua

	6.	Supstanca za analizu (grupa rezidua)								
	7.	Veterinarski inspektor koji je izvršio uzorkovanje								
	8.	Sumnjiv uzorak Da/Ne								
	9.	Datum prijema uzorka u laboratorij								
	10.	Broj izvješća o ispitivanju								
	11.	Metoda ispitivanja								
	12.	Navedi sve ispitane supstance								
	13.	Nivoi detekcije/ kvantifikacije (LOD, LOQ, CCbeta, CCalfa)								
	14.	Utvrđena vrijednost								
	15.	Propisana vrijednost								
	16.	Usklađen/ Neusklađen rezultat								
	17.	Datum početka ispitivanja								
	18.	Datum završetka ispitivanja								

bavljena za seriju zaprimljenih uzoraka
uju se podaci iz zapisnika o uzimanju uzoraka za analizu rezidua
suju se podaci laboratorija o obavljenom ispitivanju

Evidencija o obavljenim ispitivanjima

1.	Redni broj								
2.	Broj zapisnika								
3.	Datum i vrijeme uzimanja uzorka								
4.	Vrsta životinje i spol								
5.	Vrsta uzorka								

- ☐ Evidencija se odnosi na ispitivanja o
- ☐ U koloni od broja 1. do broja 8. upis
- ☐ U koloni od broja 9. do broja 18. upi

Pretplatnici imaju dodatne pogodnosti. Ukoliko ste već pretplatnik, prijavite se! Ukoliko niste pretplatnik, registrirajte se!

➡ [Prijava \(/auth/login?ReturnUrl=%2Fpage%2Fakt%2Fa0bh5PCLiSY%3D\)](/auth/login?ReturnUrl=%2Fpage%2Fakt%2Fa0bh5PCLiSY%3D)

➡ [Registracija \(/auth/register?ReturnUrl=%2Fpage%2Fakt%2Fa0bh5PCLiSY%3D\)](/auth/register?ReturnUrl=%2Fpage%2Fakt%2Fa0bh5PCLiSY%3D)

O nama

Javno preduzeće Novinsko-izdavačka organizacija SLUŽBENI LIST BOSNE I HERCEGOVINE. Sva prava pridržana. 2014

Adresa

Džemala Bijedića 39/III
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Email: sllist@sllist.ba (mailto:sllist@sllist.ba)



Kontakti

Centrala

Tel: 033/722-030

Email (<mailto:info@slist.ba>)

Uredništvo

Tel: 033/722-038

Email (<mailto:urednistvo@slist.ba>)

Pravna služba

Tel: 033/722-051

Email (<mailto:info@slist.ba>)

Računovodstvo

Tel: 033/722-045, Fax: 033/722-046

Email (<mailto:racunovodstvo@slist.ba>)

Pretplata

Tel: 033/722-054

Email (<mailto:pretplata@slist.ba>)

Ekspedit

Tel: 033/722-041

Email (<mailto:info@slist.ba>)

Prodaja

Tel: 033/722-079

Email (<mailto:info@slist.ba>)

Oglasni odjel

Tel: 033/722-049 i 033/722-050, Fax: 033/722-074

Email (<mailto:oglasi@slist.ba>)

Tehnički sekretar

Tel: 033/722-061, Fax: 033/722-064

Ured direktora

Tel: 033/722-061

Komercijala

Tel: 033/722-042

